

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XXXIII. Qui decores, quique indecores Christo defectus humani Catholicè?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

2. Quis verò hæc talia Peripateticus in sua sedet scholis contra Aristotelem dici patienter ferat? An non hoc est cum apostatis Iuliano, Luciano, Porphyrio, veteres Philosophos ipsi Christo anteponere; quod longè solidius, q̄ Izsus, sua dogmata confirmassent?

3. Et quanto honorificentius Alcoranus de Christo? Qui à Deo fuisse inspiratum, fuisse verbum, Sapientiam, Spitem, Mensem Patris æternam, magna contentione propugnat. Vide Alcoranum passim, & Theuet. lib. 6. c. 5. Item Postellum, Cuspinianum, Cutanum, & alios, qui de Turcarum moribus & religione scripserunt.

4. At Arguere Christum de peccato, nihil insolens est Lutherio-caluinistis. Quin hanc impietatem suam S. Scripturis quoq; propugnare sibi athletice videntur. Sed cum Agnoitis, Photianis, Nicolaitis, Gnothicis, infandis hæresiarchis, Christi abnegantibus Diuinitatem, merum cæteris similem Hominem peccatorem blasphemantibus.

DICUNT igitur. 1. Hebr. 2. 4. Debuit assimilari fratribus per omnia, absq; peccato. 2. Luc. 1. Crescebat & confortabatur spiritu, plenus sapientia. Marc. 13. De illo die nemo scit, neque Angeli, neque Filius, nisi solus Pater.

RESPON. 1. Si absque peccato; curigitur Dominum Sectarij arguunt de peccatis? At neque solum absque peccato villo, sed etiam absque villo defectu humano, ad Redemtionis opus perficiendum inutili, debuit fratribus assimilari. Ceteroquin si per omnia yniuersè; jam tūm oportuisset eum & concepi ex viro, nasci ex corrupta, nil sapere in infantia, pati carnis stimulos, febri, morbisque affliri.

Deinde dicitur Hebr. 2. Debuit assimilari fratribus per omnia: non habetur absque peccato. Hebr. 4. autem legimus: Tentatus per omnia pro similitudine, absque peccato. Ad cæterarē responsum superius. Porro Filius necire diem judicij dicitur, juxta S. Greg. vel in persona Ecclesie cū nescientis: vel quā Homo est: Vel prædicē: vel nesciebat ad dicendum: quod probabilius:

Responsumque satis; sed non doctū satis in re tali ac tanta, vt est culpatio Christi. Quare breuem accipe lector Synopsin Angelici Doctoris Ecclesie S. Thome 3. q. 14. & 15.

QVÆSTIO XXXIII.

Qui decores, qui indecores Christo defēcti in humani Catholice?

DE CORPORIS DEFECTIBVS.

1. Decebat Christum humanum cum natura humanos assumere defectus. 1. Ob satisfactionem pro nobis, nostras sufferendo poenas peccati: juxta Isa. 53. Verè languores nostros ipse tulit, sc. poenales, ex originaria culpa manantes. 2. Ad fidem Incarnationis adstruendam. Nam si vacasset ijs, vt siti, fame, somno, morte. &c. potuisset negari aut dubitari veritas Humanitatis: Quam Manichei negabant. 3. Ob exemplum patientiæ in iisdem tolerandis. Heb. 12. Sustinuit à peccatoribus aduersus semetipsum contradictionem; vt non fatigemini animis deficienes. Hinc Hebr. 2. In eo, in quo passus est & tentatus; potens est & eis, qui tentantur; auxiliari.

2. NECESSITATEM verò talium in fæse defectuum sibi imposuit ipse: Sed necessitatem consequentiæ naturalis, non coactionis. Nam vt calor naturali-

G 2 ter

ter sequitur ad ignem, sic ad culpam poenitentes defectuosa. Hinc Rom. 8. Misit Deus Filium suum in similitudinem carnis peccati, ut cuius ea sit fatalis necessitas patiendi defectus in poenam.

3. ALIQUOS autem; Non OMNES; à Christo naturæ defectus assumi decebat, sc̄ idoneos solum ad satisfactionem pro peccatis: quò opus erat perfectione Scientiæ, contra ignorantiam; & Gratiae, contra culpam: Nec enim Ignorantia per ignorantiam, neque Peccatum peccato sanatur. Nam contraria non possunt simul fieri in eodem. Itaque defectus quidam repugnant perfectioni scientiæ & Gratiae; consequentes ex laesa natura: Alij non inde consequentes sūt; sed ex causa accidentariis induitui, ut lepra, febris &c. Et illos decebat cum natura assumere Christum, non hos, ista D. Tho. 3. quest. 14.

II. DE ANIMÆ DEFECTIBVS. His sunt Peccatum, Fomes peccati, Ignorantia, Passibilitas; Dolor, Mæror, Timor, Admiratio, Ira. 1. PECCATVM assumere non debuit: 1. Quia id Satisfactioni aduersatur. Nam Eccl. 34. *Dominus iniquitatum non probat Aliissimus.* 2. Quia veritatem humanitatis non docet, sed contra naturam & Deum militat, dulce diabolo. 3. Quia inimicatur exemplo virtutis omnis. Ideo Dominus, 1. Pet. 2. *Peccatum non fecit.* Quia, ait, Aug. 1. 10, in Gen. c. 19, 20. *Christus non omni modo fuit in Adam, quo nos.*

2. FOMITE caruit Iesus. Quia ad rationem fomitis pertinet inclinatio appetitus sensualis in id quod est contra rationem. Virtus autem; quæ rationi subiicit inclinationem eam, fuit in Chri-

sto perfectissima. Dein; fomes non est ordinabilis ad satisfactionem aut exemplum. Quare, Matth. 1. *Quod in ea natus est, de Sp. Sancto est:* at hic omne excludit peccatum, & pronitatem ad illud.

3. IGNORANTIA caruit. Quia sicut in Christo fuit plenitudo Gratiae, sic & Scientiæ: sed utraque excludit contrarium sibi, illa peccatum; hæc ignoratiæ. Ergo. Vide sup. q. 28. 29.

4. PASSIBILITAS erat in Christi anima, tum corporalis, qua corporis passio afficit animam: tum interna propria Affectionum naturalium. Sed hæc trifariam habuere se in Christo, secus, ac in nobis. 1. Obiectum appetunt in nobis plerumque illicitum. 2. Ortum habent passiones in nobis pervertendo rationem: 3. Effectum sortiuntur in nobis non sifflendo in appetitu sensu; sed & rationem ad se pretrahendo. In Christo longè secus. Hinc, Plal. 78. *Repleta est malis anima mea. Tristis est anima mea usque ad. &c. sc. propassione solum.*

5. DOLOR afficiebat corpus Christi; quia perfectè habuit omnes potentias naturales: itaque ut laesibile fuit, ita & sensibile. Vnde Ies. 53. *Verè dolores nostros ipse tulit.*

6. MOEROR inerat Christi Animæ. Sic enim dispensabat menti visionem beatificam, ut hæc non pertingeret ad appetitus sensitios: hinc hi ex obiecto Apprehenso afficiebatur, sicut corporis Sensus ex obiecto laesorio: Vtrumq; sucta naturam; sed non contra rationem Christi p. opriam. Et sicut moeror existebat è mali præsentis: sic TIMOR è mali impendentis apprehensione: Nullus

sustamen inesse timor Christo poterat ex incertitudine cventus: ut qui sciret omnia.

7. **I R A** cum sit appetitus repellendi iniuriam; sed juxta, non contra ordinem rationis; ira fuit Christo. Vnde *Ioan. 2.* impleuit illud *Psalm. 63.* *Zelus domus tua comedit me.*

8. **A D M I R A T I O** est de aliquo novo & insolito; ac tametsi tale nihil accidere quibat Christi scientiae Diuinæ, nil etiam Infusæ cognoscentires in Verbo, aut per species inditas. Experimentali tamen scientiae insolitum poterat obuenire; sicutque *Matth. 8.* *Audiens Iesus centurionem, miratus est.*

Hæc è D. Thoma summa breuis de humanis Animæ Corporisque Domini Passionibus. Hisce S. Thomas, lob. 38. Hæreticum conclusit ostium mare: & statuit Huc que venies; & non procedes amplius; & hic confringes tumentes fluctus tuos.

Q V Ä S T I O XXXIV.

An Persona Christi sit innocanda, & adoranda?

LUTHERO, in *Isa. 9.* Christus tantum est virtus *Patris*, non Deus: 2. Quis, lib. contra Latomum, *Animae meae odis ὄμοστον*: 3. Quia eidem, lib. de Conciliis par. 2. Nestoriani sunt, qui Divinitatem Christi pari non posuisse, pertinaciter disputant: 4. Quia ipsi, in Confess. de Cœna Dom. fuit Christus ille viile, nec magniprestij Salvator; & alio opus Salvatore habuit: 5. Quia eis, in *Rom. 3.* Christus in suis fuit, quod impossibile præcepit: 6. Quia, in *Conc. Nat. Dom. Christus non est Omnipotens*: 7. Quia Ubiquitatis Christus Non differt ab aliis mortaliibus, nisi per Energiam: 8. Quia Lutheru Christus fuit summus malifactor & benefactor: Quia Brenz o in *Dom. 3.* post Pent fuit deceptor. &c.

A V T O R. Idcirco statue ipse tecum, An Christum censuerint adorandum; nisi suo scipio mucrone iugularint Lu-

therani: Quid? Hocque amplius:

1. Quia *LUTHERO*, in Postilla, Dom. Trin. *Vix TRINITAS frigidè omnino sonat*; 2. Quia Melanchthoni in Loci e. de Christo, tres sunt Diuinitas;
3. Quia Lutheranus, *De initia veræ est p.issimū u*:
4. Quia Lutheranus, lib. de seruo arbitrio. Deus iniustus est;
5. Quia eidem in assert. art. 36. *Mala opera in impiis regit Deus*;
6. Quia Lutheranus, apud Vienberg, cauiss. 17. Deus non est amplus Creator anima um, post lopsum anima; & diabolus procreat, & in se transformat;
7. Quia Lutheranus, in assert. art. 32. *Dubium non est, quin Catharæ Magistri in Ecclesiam venerit hoc nomen, Liberum arbitrium*: Cū illius tamen auto emere Deum constat;
8. Quia Lutherus, se teste ipso, diabolus magistro didicit pleraque; & Zwinglius ab albo, aucto, spiritu sua haustus. &c.

A V T O R. Ideo quisque secum statuat, an Lutherani senserint recte vel ipsū Deum inuocari posse aut debere; nisi talium prius cecinerint palinodium.

C A L V I N I S TÆ quid? Piget superioribus producta Zytmatis huc reducere: alia in re propria reddam paucula.

I. **C A L V I N Y S** in Harmonia sua passim, apud Feuardentium dialogo 3. *Nusquam Christo in Euan gelio diuinus honor est exhibitus*. Et *I E S V C H R I S T I* quisquam sibi Nutrimentum adoret Calvinista?

A V T O R. Procul hinc, procul ite Profani. *Enimvero dicitant, Non aliò, cùm precibus operam damus, quam ad Deum Patrem animus intendendus est.* Huius scilicet Euangelii Tropæum ad mundi ultimas usque regiones posuit Calvinista Petrus Richerius, vir, vt Beza loquitur, spectata pietatis & doctrina. Missus quippe in Galliam Antarticanam à Calvino, ab hoc statim capite suum exorsus Euangelium est: *Ne quis Christum incarnatum proponeret Adorandum, obnixè restatus est auditores suos*; *Vtque summa diligentia casuerent, ne aliò in precibus, quam ad Deum Patrem a. i. n. intenderent.* Lege Villagagnonem ad articulos Calvini in epist. ad Magistratum Geneuentem.

G 3 II.